

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava
Facultatea	Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor
Departamentul	Departamentul de Electrotehnică
Domeniul de studii	Inginerie Energetică
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Energetică și tehnologii informatice / Managementul energiei

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TERMOTEHNICĂ				
Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.ing. Ioan MIHAI				
Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.ing. Ioan MIHAI				
Anul de studiu	II	Semestrul	4	Tipul de evaluare	EXAMEN
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DD
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	0	Laborator/lucrări practice	1	Proiect	0
I Totalul de ore din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	0	Laborator/lucrări practice	14	Proiect	0

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	1. 10
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	2. 9
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	3. 11
II d) Tutoriat	0
III Examinări	4. 3
IV Alte activități:	5. 0

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	6. 30
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	7. 75
Numărul de credite	8. 3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> calculator portabil, videoproiector, note de curs în format editat, prezentări animații specifice termotehnicii 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> nu este cazul
	Laborator/lucrări practice	<ul style="list-style-type: none"> îndrumar de laborator, referate de laborator în format editat și în format electronic, standuri experimentale, desktopuri - 10 buc. Software specializat: CoolPack, Cycle Pad, Matlab, Labview, SP107, Madur GA12
	Proiect	<ul style="list-style-type: none"> nu este cazul

6. **Competențe specifice acumulate**

Competențe profesionale	CP1 Utilizarea cunoștințelor privind principiile de funcționare și impactul asupra mediului aferente sistemelor de producere, transport și distribuție a energiei electrice și termice CP3. Rezolvarea problemelor de dimensionare, funcționare și mentenanță aferente echipamentelor și instalațiilor energetice
Competențe transversale	CT1. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, a condițiilor de finalizare a acestora, a etapelor de lucru, a timpilor de lucru, a termenelor de realizare și a riscurilor aferente

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Prezentarea postulatelor, principiilor și transformărilor termodinamicii care stau la baza utilizării optime a energiei disponibile și conexiunea acestora cu energetica. Cunoștințele dobândite pot fi aplicate în proiectarea sau exploatarea echipamentelor energetice industriale. Cunoștințele dobândite pot fi utilizate în proiectarea sau exploatarea echipamentelor termice care includ cicluri termodinamice, transfer de căldură și de masă. (CP1; CP3)
Obiectivele specifice	<p>CURS:</p> <p>1. Cognitive (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor disciplinei)</p> <p>a. Cunoaștere și înțelegere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea și înțelegerea postulatelor termodinamicii; - stabilirea limitelor privind utilizarea energiei stabilite de principiile termodinamicii; - definirea conceptelor specifice termotehnicii și termodinamicii cum ar fi <i>căldura, lucrul mecanic, energia internă, entropia, exergia, anergia</i>. - deprinderea de a utiliza corect termenii de specialitate axați pe analiza termo-energetică și de a înțelege rolul și sensul ciclurilor termodinamice; - înțelegerea principiilor de funcționare specifice a mașinilor și instalațiilor termo-energetice. <p>b. Explicare și interpretare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea unor conexiuni între cunoașterea transformărilor generale și aplicațiile acestora la mașinile și instalațiile termice în concordanță cu ciclurile termodinamice; - obișnuirea studenților de a argumenta enunțurilor prin predare interactivă cu exemplificări video ale noțiunilor predate; - asigurarea capacității absolvenților de a analiza și sintetiza, de a generaliza, și în final de a concretiza prin soluții funcționale noțiunile disciplinei studiate. <p>Laborator:</p> <p>2. Tehnice / profesionale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efectuarea de activități practice în cadrul lucrărilor de laborator axate pe un caracter interpretativ-demonstrativ; - dobândirea de abilități privind analiza termodinamică a fenomenelor specifice mașinilor și instalațiilor termo-energetice; - dezvoltarea de capacități privind descrierea stărilor termodinamice, proceselor de schimb de căldură, fenomenelor de transfer; - capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite; - dezvoltarea unor abilități de cercetare și creativitate; - atragerea studenților către activități de proiecte și cercetare specifice termotehnicii.

8. **Conținuturi**

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. NOTIUNI INTRODUCTIVE			
1.1. Obiectul termodinamicii. Metode generale de studiu	2		<i>Curs introductiv</i>
1.2. Sisteme termodinamice, mărimi de stare			
1.3. Postulatele termodinamicii			

2. PRIMUL PRINCIPIU AL TERMODINAMICII 2.1. Energia internă 2.2. Lucrul mecanic 2.3. Căldura. Entalpia 2.4. Formulările primului principiu al termodinamicii 2.5. Exprimarea matematică a primului principiu al termodinamicii 2.6. Ecuații calorice de stare	2	Resurse procedurale: • algoritmizare • problematizare, • studii de caz • brainstorming • explicații fenomenologice • lucru frontal cu studenții	<i>Cunoașterea mărimilor specifice energeticii</i>
3. GAZUL PERFECT 3.1. Legile simple ale gazelor perfecte 3.2. Căldura specifică a gazelor perfecte 3.3. Amestecuri de gaze perfecte	2		<i>Înțelegerea legilor care guvernează gazele ideale</i>
4. TRANSFORMARI DE STARE 4.1. Transformări izocoră 4.2. Transformarea izobară 4.3. Transformarea izotermică 4.4. Transformarea adiabatică 4.5. Transformarea politropică	4		<i>Exprimarea matematică a evoluției parametrilor la transformările simple</i>
5. AL DOILEA PRINCIPIU AL TERMODINAMICII 5.1. Procese ciclice 5.2. Ciclul Carnot 5.3. Tratări fenomenologice și formulările principiului doi al termodinamicii 5.4. Interpretări statistice 5.5. Entropia gazelor perfecte 5.6. Diagrame entropice	4	Resurse procedurale: • algoritmizare, • problematizare • studii de caz • brainstorming • explicații fenomenologice • lucru frontal cu studenții	<i>Analiza ciclurilor termodinamice. Noțiunea de entropie.</i>
6. ANALIZA UNOR FENOMENE IREVERSIBILE 6.1. Metodele termodinamicii, introducere 6.2. Metoda ciclurilor 6.3. Metoda potențialelor 6.4. Metoda energetică	2		<i>Utilizarea metodelor de analiză termodinamică.</i>
7. GAZE REALE 7.1. Proprietățile gazelor reale 7.2. Ecuațiile termice de stare ale gazelor reale 7.3. Mărimi de stare ale gazelor reale 7.4. Laminarea gazelor reale. Efectul Joule-Thompson	2	Resurse materiale: • videoproiector • cursuri în format electronic	<i>Diferențierea ecuațiilor în cazul gazelor reale.</i>
8. VAPORI 8.1. Procesul de vaporizare 8.2. Mărimi de stare ale vaporilor 8.3. Diagramele termodinamice ale vaporilor 8.4. Procesele termodinamice ale vaporilor 8.5. Instalații termo - energetice cu vapori	2	• animații video • softuri educaționale	<i>Noțiuni de vaporizare specifice energeticii.</i>
9. AERUL UMED 9.1. Proprietăți fizice 9.2. Temperatura 9.3. Umiditatea 9.4. Entalpia aerului umed 9.5. Volumul și densitatea 9.6. Diagrama I-x pentru aerul umed 9.6.1. Principiul de construcție al diagramei I-x 9.6.2. Modificări de stare în diagrama I-x 9.7. Transformări simple de stare ale aerului umed 9.7.1. Transformarea de stare cu conținut constant de umiditate 9.7.2. Transformarea la temperatură constantă 9.7.3. Transformarea la entalpie constantă 9.7.4. Amestecul a două cantități de aer cu stări diferite 9.7.5. Instalații de condiționare a aerului	2		<i>Cunoașterea parametrilor aerului umed și a transformărilor acestuia.</i>

10. DINAMICA GAZELOR 10.1. Noțiuni introductive 10.2. Ecuțiile fundamentale ale curgerii: <ul style="list-style-type: none"> ● Ecuția continuității ● Ecuția conservării energiei ● Ecuția impulsului ● Ecuția conservării momentului 10.3. Curgerea fluidelor prin ajutaje: <ul style="list-style-type: none"> ● Curgerea fără frecare prin ajutaje ● Curgerea cu frecare prin ajutaje 10.4. Ajutajul convergent 10.5. Ajutajul convergent-divergent 10.6. Amestecuri dinamice de fluide	2		Prezentarea ecuațiilor pentru curgerea fluidelor prin ajutaje.
11. ARDEREA COMBUSTIBILILOR 11.1. Combustibili 11.2. Puterea calorică și energia combustibililor 11.3. Exergia combustibililor 11.4. Arderea combustibililor 11.5. Determinarea cantității de aer necesară arderii 11.5.1. Oxigenul teoretic necesar pentru arderea combustibililor 11.5.2. Cantitatea teoretică de oxigen necesară arderii complete a unui combustibil gazos 11.5.3. Cantitatea reală de aer necesară arderii 11.6. Produsele arderii 11.6.1. Volumul gazelor minim rezultate din arderea perfectă teoretică a combustibililor solizi și lichizi 11.6.2. Volumul gazelor reale 11.6.3. Volumul gazelor minim rezultate din arderea combustibililor gazoși 11.7. Arderea imperfectă 11.8. Temperatura gazelor de ardere 11.8.1. Temperatura reală de ardere 11.8.2. Temperatura teoretică de ardere 11.9. Randamentul exergetic al procesului de ardere	4	Resurse procedurale: <ul style="list-style-type: none"> ● algoritimizare, ● problematizare ● studii de caz ● brainstorming ● explicații fenomenologice ● lucru frontal cu studenții Resurse materiale: <ul style="list-style-type: none"> ● videoproiector ● cursuri în format electronic ● animații video ● softuri educaționale 	Analiza procesului de ardere și a produselor arderii.
Bibliografie			
1. Hutter K., Wang Y., <i>Termodinamică și mecanica fluidelor - Volumul 2: Mecanica Fluidelor Avansate și fundamentele termodinamicii</i> , ISBN 978-3-319-33635-0 ISBN 978-3-319-33636-7 (eBook), DOI 10.1007/978-3-319-33636-7, Springer, 633 pag., 2016. 2. Kondepudi D., Prigogine I., <i>Termodinamică modernă – De la motoarele termice la structuri disipative</i> , Second edition, John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex, PO19 8SQ, United Kingdom, 523 pag., 2015. 3. Mihai I. <i>Termodinamica și transmiterea căldurii</i> , Editura Universității din Suceava, 1996. - 212 p, - 25 ex. revizuit în format electronic 2019. 4. Mihai I. <i>Mașini și instalații termice</i> , Editura Universității din Suceava, 2004 (25 ex.), revizuit electronic 2022, 5. Šesták J., Hubík P., Mareš J.J., <i>Termodinamică fizică și analiză termică – Subiecte la zi privind calorimetria și analiza termică: De la Macro la Micro, în Termodinamică, CINETICĂ ȘI NANOMATERIALE</i> , Springer, ISSN 1571-3105 ISSN 2542-4505 (electronic), DOI 10.1007/978-3-319-45899-1, 567 pag., 2017. 6. Uzunescu K., <i>Elemente fundamentale de termotehnică</i> , “Dunărea de Jos” University of Galați, ISBN 978-606-696-094-6, CD-ROM, 2018.			
Bibliografie minimală			
1. Mihai I. <i>Termodinamica și transmiterea căldurii</i> , Editura Universității Suceava, 1996. - 212 p, (25 ex.) revizuit electronic în 2019. 2. Uzunescu K., <i>Elemente fundamentale de termotehnică</i> , “Dunărea de Jos” University of Galați, ISBN 978-606-696-094-6, CD-ROM, 2018.			
Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații

Conținutul laboratorului			
1. Prezentarea tematicii laboratorului. Protecția muncii. Analiza unui ciclu termodinamic folosind softul Cycle Pad	2	Lucrări practice Metode experimentale	Utilizarea unui soft specializat
2. Metode de determinare a temperaturii în tehnică	2		Determinări experimentale
3. Determinarea experimentală a exponentului adiabatic al gazelor după metoda Clement & Desormes	2		Determinări experimentale
4. Măsurarea debitelor de aer cu ajutorul diafragmei	2		Determinări experimentale
5. Studiul proceselor de comprimare în ejector	2		Determinări experimentale
6. Determinarea capacității calorice specifice a corpurilor solide și lichide	2		Utilizarea unui soft specializat
7. Aplicații ale softului CyclePad la ciclul motor cu vapori – ciclul Rankine	2		Determinări experimentale
Bibliografie			
1. MIHAI I. - <i>Termodinamica și transmiterea căldurii – Îndrumar de laborator</i> , Editura Universității Suceava, 1996. - 212 p, 10 ex. revizuit electronic 2022,			
2. MIHAI I., CRASI M. - <i>Mașini și instalații termice: îndrumar de laborator</i> , Ed. Universității Suceava, ISBN 978-973-666-285-0 (3 recenzori), 2008, 146 pag. – 25 ex.			
3. SOCACIU I., GIURGIU O. – <i>Termotehnică – Sintează lucrări de laborator</i> , UTPRESS Cluj-Napoca, 2017 ISBN 978-606-737-227-4 – 1 ex. format electronic.			
Bibliografie minimală			
1. MIHAI I., CRASI M. - <i>Mașini și instalații termice: îndrumar de laborator</i> , Ed. Universității Suceava, ISBN 978-973-666-285-0 (3 recenzori), 2008, 146 pag. – 25 ex.			
2. MIHAI I. : "Îndrumar de laborator de termodinamică și transmiterea căldurii" <i>publicat</i> - Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava, 1996, 58 pag.; revizuit electronic 2022,			

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

Conținutul cursului și al laboratorului este în concordanță cu cerințele angajatorilor în ceea ce privește principiile de bază, exploatarea și alegerea echipamentelor termo-energetice. Studenții pot lucra în termocentrale, hidrocentrale, puncte termice, instalații de încălzire individuale (montare, exploatare, revizii, verificări noxe), izolarea instalațiilor industriale cât și în gestiunea energiei termice.

Compatibilitatea națională și internațională a disciplinei:

Conținutul materiei este similar cu cel al disciplinei cu denumire identică sau echivalentă predată la: Universitatea Politehnică București, Facultatea de Energetică, *Bazele termotehnicii tehnice*, Universitatea „Gh. Asachi” din Iași, Facultatea de Energetică, *Termotehnică*; Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Inginerie Electrică, Domeniul Inginerie Energetică, *Termotehnică și mașini termice*; „Universitatea Politehnică” din Timișoara, Facultatea de Electrotehnică și Electroenergetică, *Termotehnică și mașini termice*; Universitatea din Craiova, Facultatea de Electrotehnică, Specializarea: Ingineria sistemelor energetice, *Termotehnică*, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, *Thermal fluids engineering I*. The University of Texas at San Antonio, *Thermodynamics I*.

10. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală

I. Curs	<p><i>Criterii generale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - gradul de asimilare a limbajului de specialitate și capacitatea de comunicare (CP1); - completitudinea și corectitudinea cunoștințelor (CP1); - coerența logică, fluența, expresivitatea, forța de argumentare (CP1); - capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate în activități intelectuale complexe (CP3); <p><i>Criterii specifice de evaluare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea principiilor de funcționare și a proceselor din mașinile și instalațiile termice (CP3); - abilități de lucru cu diagrame și de interpretare fenomenologică. (CT1) <p><i>Criterii comportamentale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea activă și frecvența la cursuri; - conștiinciozitatea, interesul pentru studiul individual. 	Evaluare orală inițială, continuă (formativă - pe parcursul semestrului) și sumativă	60%
II. Aplicații	<p><i>Criterii generale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de aplicare în practică, în contexte diferite, a cunoștințelor învățate (CP1); - capacitatea de analiză, de interpretare personală, originalitatea, creativitatea (CP3). <p><i>Criterii specifice de evaluare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - abilități în efectuarea unor lucrări practice, în culegerea și interpretarea datelor experimentale (CP3); - abilități de lucru cu softuri specializate precum ANSYS, Matlab, MathCad, C++ etc. (CP1) - modul de transpunere a cunoștințelor acumulate la curs, în activitățile de seminar sau laborator (CT1); - modul de susținere, argumentare și justificare a soluțiilor adoptate în urma calculelor de la seminar sau laborator (CP3). <p><i>Criterii comportamentale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea activă și frecvența la aplicații; - conștiinciozitatea, interesul pentru studiul individual. 		

Standard minim de performanță

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- tratarea a minimum două subiecte din cele trei ale biletului de examen;
- cunoașterea terminologia specifică disciplinei;
- cunoașterea problemelor de bază din domeniul termotehnicii;
- identificarea principalelor transformări ale unui ciclu termodinamic;
- recunoașterea principiilor care stau la baza termotehnicii;
- acumularea a 4 puncte la testul docimologic.
- cunoașterea noțiunilor fundamentale pentru cel de-al treilea subiect, fără să poată să dezvolte în detaliu ;
- abilități, cunoștințe certe și profund argumentate privind cunoștințe de termotehnică și termodinamică;
- însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii specifice termotehnicii;
- cunoașterea rolului și a modului de funcționare a instalațiilor termice;
- cunoașterea metodologiei de calcul a transferului de căldură;
- să dovedească un mod personal de abordare și interpretare a cunoștințelor care necesită un studiu mai aprofundat;
- acumularea a 9 puncte la testul docimologic.

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- prezentarea referatelor pentru fiecare lucrare;
- participarea activă la fiecare lucrare de laborator;
- prezentarea corectă a problematicei abordate la lucrări;
- redarea corectă în referat a principalelor noțiuni, idei, teorii specifice lucrărilor de laborator.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
18.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
---------------	--------------------------------------

Fișa disciplinei

26.09.2024	
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	
Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
27.09.2024	